

Experiència amb el mal

Kurt Vonnegut
a 'Mare nit' es va
interrogar sobre el bé i
el mal en el seu sentit
més absolut
EDIE VONNEGUT / AP

MARE NIT
Kurt Vonnegut
Traducció: Martí Sales
Editorial: Males Herbes
Barcelona, 2014
Pàgines: 243
Preu: 15 euros

Es fa difícil, quan t'ho demanen, com si tu fossis el posseïdor d'alguna mena de pedra filosofal, respondre què és la literatura –o, més exactament, què la separa de l'escriptura convencional–. Potser una de les aproximacions més vàlides és dir que és una manera de veure i de viure el món, transformada –i transcendida– en una conseqüent forma d'escriure i de descriure'l. Per això, cada escriptor és –i *ha d'ésser*– diferent dels altres: perquè veu i viu (i, per tant, escriu i descriu) el món d'una manera pròpia i intransferible. Quan ho és de debò, s'entén, quan xopa la ploma ben endins seu i mostra la seva veu única, no pas imitada o imitada.

Tanmateix, en comptes de cercar una definició del que és o pot ésser la literatura, probablement sigui millor constatar-ho directament, per exemple llegint Kurt Vonnegut: la seva obra, inabastable, inclassificable, pot agradar més o menys, pot provocar major o menor empatia –en gran part, depenent de la capacitat de cada lector d'alliberar-se de prejudicis i de la maledicció dels cànons o estereotips literaris–, però evidencia, en cada nova obra, que és un autor (un creador, millor) en majúscules. O, si es prefereix, *de veritat*: d'aquells que es deixen estrips de l'ànima en cada pàgina, en cada línia que escriuen; d'aquells que escriuen el que viuen i viuen el que escriuen.

Tal com ens adverteix ell mateix en la introducció, *Mare nit* és un llibre que parteix

del principi que “som el que fem veure que som”. O, més aviat, del que, mitjançant els nostres actes, hem convençut els altres que som: “De tot el món, només tres persones sabien qui era jo...” I, per tant, que aprofundeix en els sempre evanescents conceptes –omnipresents al llarg de la novel·la– de la *veritat* i la *mentida*: “És un d'aquests moments que algú diu la veritat, un d'aquests moments insòlits. La gent no diu la veritat, normalment.”

Un concepte encara més fràgil i inestable per a algú que, com el protagonista, jugava dos rols completament oposats en una època tan poc propícia a les dualitats o a les indecisions com fou la Segona Guerra Mundial, fent propaganda per l'Eix i, al mateix temps, d'espia per als aliats: “La part de mi que volia dir la veritat la van convertir en un mentider professional.”

Però aquesta obra crua, dura, agra, amar-

ga, que ens du donant-nos la mà pel costat més salvatge de l'existència –pel *wild side* de Lou Reed–, als antípodes de la consolació o del simple entreteniment, difícil de pair –com la vida mateixa–, però, per això mateix, enormement atractiva, rica i efectiva, duradora, tracta, també, i d'ací la seva complexitat –que és la seva grandesa–, molts més temes. Però és, per damunt de tot, una interrogació sobre el bé i el mal; més exactament, sobre la consciència i, no menys important, la inconsciència del bé i del mal. Sobre el que Hannah Arendt, a *Eichmann a Jerusalem*, definí com la banalitat del mal.

Podem saber, de veritat, *què* és el mal –la mare nit fàustica– i *on* es troba? Probablement no, però Vonnegut, amb la seva desresa, autenticitat i coratge habituals, ens obliga no tan sols a demanar-nos-ho, sinó a enfrontar-nos amb la nostra pròpia, intransferible, resposta. ✱

NOVEL·LA GRÀFICA ALBERT TUGUES

La poesia crítica de Maiakovski

Ala llibreria La Central, del carrer Mallorca de Barcelona, Valentín Roma, escriptor i director de recerca del Macba, va presentar *El caso Maiakovski*, novel·la gràfica sobre la vida i la poesia de l'autor rus Vladímir Maiakovski, obra de la dibuixant, il·lustradora i fotògrafa Laura Pérez Vernetti. L'obra ha estat prologada pel novel·lista Juan Bonilla i publicada per Lucés de Gálibo, una editorial que va publicar les dues novel·les gràfiques anteriors de Laura Pérez Vernetti, *Pessoa y Cia*, amb pròleg del poeta Jesús Aguado, i *La huelga general*, de Jack London.

Valentín Roma va destacar l'enorme actualitat de la poesia crítica de Maiakovski, així com el gran treball d'adaptació i recreació biogràfica i literària del poeta que Laura Pérez Vernetti ha dut a terme a la seva novel·la gràfica.

L'autora va comentar la revolució artística i literària del constructivisme rus, l'avantguarda cultural i política que van protagonitzar poetes com Maiakovski i artistes com Rodchenko, destacant el treball conjunt d'ambdós

EL CASO MAIAKOVSKI
Laura Pérez Vernetti
Editorial:
Lucés de Gálibo
Viladamat, 2014
Pàgines: 54
Preu: 18 euros

en la creació i publicació de cartells. També assenyala la modernitat d'alguns dels dibuixos de Maiakovski.

Durant el debat posterior a la presentació, l'editor, Ferran Fernández (també poeta i editor de l'antologia *Putà Poesía*, en solidaritat amb el moviment Hetaira), va anunciar que l'autora està preparant un tercer volum dedicat a un altre poeta, que clourà així la seva trilogia de poetes: Pessoa, Maiakovski i... Al final, per raons editorials òbvies, no va ser revelat el nom del poeta sobre el qual està treballant l'autora. Caldrà esperar encara uns mesos per saber-ho. ✱